

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gl. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XI.

V Celovcu, 10. oktobra 1892.

Štev. 28.

Vere manjka!

Naj govorimo s katerim koli rodoljubom, bodisi duhovskega ali svetnega stanu, bodisi iz gornjega ali spodnjega kraja, od vseh čujemo enako tožbo: „Z našim ljudstvom ni nič opraviti, ker je preveč omahljivo: danes verjame Slovincu, jutri Nemcu; danes katoličanu, jutri liberalcu; danes župniku, jutri učitelju. Danes se podpiše za slovensko šolo, jutri za nemško; danes kaj obljubi, jutri besedo nazaj vzame ali pa se skriva. Od kodi pa pride ta omahljivost, ta breznačajnost? Veliko je nevednosti vmes, največ pa je to pogubni sad liberalizma. Vere manjka, trdne, neomahljive vere, ki ne dvomi in se ne obotavlja, in ne preišča, in se ne plaši. Ob dolgi jezikovni meji je nemški liberalizem obglodal že velik del našega ljudstva in ga pokvaril s svojo strupeno sapo; pa tudi jedro ljudstva po naših krasnih dolinah je že močno popačeno po liberalnih naukih. Le gorjanci v Karavankah v svojih nepristopnih planinah še niso toliko okuženi, tam so kmetje še mož-beseda, verni in značajni; spoštujejo svoje dušne pastirje in jih ubogajo tako v političnih, kakor v verskih rečeh. Poljanci (mnogi) pa se za to že „premodre“ štejejo, da bi se dali „od farjev voditi“; če jih že popolnem ne zavržejo, vendar „komandirati“ se jim ne dajo, rajši gozdarjem, pisarjem, učiteljem in vsake baže liberalcem, ki so se desetkrat menj učili, ko duhovniki. Kedar človek enkrat o veri dvomiti in omahovati začne, potem je njegovi značajnosti temelj ali vogelni kamen spodkopan, on postane nezanesljiv v vseh rečeh. Nemški liberalci so toraj prav spoznali, da bodo naš narod najprej s tem uničili, ako mu vzamejo versko prepričanje. Tak človek, ki le v sladnostih tega sveta svojo srečo išče in na večnost ne misli, tak postane po eni strani zapravljivec in kmalo dogospodari, da Nemcem prostor naredi, po drugi strani pa se ne bo poganjal za pravice slovenskega rodu, ker je to včasih težavno in britko ter le zamere, sitnosti in vojsko prinaša; kdor pa zložnost in sladnost uživanja ljubi, njemu ni za pravično vojsko, temveč le za mehkužni mir.

Pri nas razločujemo tri vrste „liberalcev“. Prva vrsta so brezverci, ki ničesar ne verujejo, v cerkev več ne hodijo, duhovnike sovražijo in nemške liberalne liste prebirajo. Njih jeza do cerkve

in duhovnikov prihaja deloma iz branja brezverskih listov in bukev, deloma pa iz slabe vesti, ker se njih zasebno življenje navadno ne vjema z nauki in zapovedi naše vere. Ker vidijo, da se duhovniki največ poganjajo za slovensčino, zato sovražijo tudi slovensčino, ker slutijo, da bo tudi liberalizma konec, ako Slovenci na vrh pridejo. Te vrste „liberalci“ so pri volitvah vsi strastni agitatorji za nemško-liberalno stranko.

Druga vrsta „liberalcev“ so omahljivci. Oni so o veri in duhovnikih že toliko dvomov in krivih pregovorov in liberalnih marnov slišali, da ne vejo več, ali bi še kaj verovali ali nič. Kakor so omahljivci v verskih rečeh, tako so tudi v narodnih. Zaupanje do duhovnikov je pri njih že toliko spodkopano, da sicer duhovnika še poslušajo, pa le z dvomečim in nezaupnim ušesom. Da bi jim pa „resnica“ ja gotovo ne ušla, poslušajo tudi marne najhujših brezvercev. Včasih, če kako lepo pridigo slišijo, jih še vname, da rečejo: „Danes so jo pa gospod fajmošter dobro povedali.“ Zvečer istega dne pa pridejo v gostilno med tiste „naprednjake“ ali „fortschrittlerje“, katerih geslo je: „farjev nič poslušati, so sami sleparji!“; tam jim kak polomikanec razklada brezverske in protiverske, lutrovske ali darvinske nauke, kakor se nahajajo v judovskih in drugih „naprednjaških“ listih, in ves dobri utis jutranje pridige je uničen. Te vrste liberalci omahujejo vedno med vero in nevero, njih značaj zgubi trdno podlago, in oni postanejo omahljivci v vseh rečeh: na njih besedo v kupčiji ali v kaki drugi stvari se ne moreš zanesiti, ravno tako malo pri volitvah ali šolskih prošnjah. Če pridejo na kak slovenski shod, ogrejejo se za slovenske pravice in obljubijo, potegniti s slovensko stranko. Drugi dan pa poslušajo kakega nemškutarja, ki jim stvar v čisto drugačni luči razloži, in zdaj potegnejo s tem in norčujejo se iz Slovencev. Ako takemu do pičice razložiš in ga prepričaš, da so nam potrebne slovenske šole, prikimal ti bo in se morda tudi podpisal; drugi dan ga pa obdela kak nasprotnik slovensčine, in zdaj bo temu verjel in svoj včerajšni podpis preklical! S takim breznačajnim ljudstvom res ni nič začeti, smukne ti iz roke, kakor riba ali pa prepelica. To pride pa od tod, ker ni trdne verske podlage, ker je tista omajana! Veren človek, če je prav malo ali čisto nič učen in študiran, on hitro vgane,

na kateri strani je pravica, v tem ga že vera nekako razsvetli, in kar je za dobro spoznal, pri tem ostane, kakor bi z žebljem pribil. Veren kmet, če kake stvari prav ne razume, obrne se za dober svet do svojega duhovnega pastirja, do katerega ima polno zaupanje, in po njegovem nasvetu se ravna, česar se mu navadno tudi kesati ni treba. Verni kmet pa tudi vé, da v politiki en sam duhovnik ne odločuje, ampak da so vsi med seboj porazumljeni, in on si prav dosledno misli: „Če je toliko študiranih duhovnikov to reč za dobro ali tega poslanca za dobrega spoznalo, potem menda ne bom zavozil, ako jih ubogam.“ Tako ravna naš verni gorjanski kmet, pa tudi med poljanci jih imamo značajnih kmetov še precej, vseh ne gre obojati. Veliko pa je med njimi omahljivcev, ravno ker so omahljivci tudi v veri. Kakor v veri omahuje, tako tudi ne vé, ali bi duhovnika spoštoval ali zaničeval, in pri volitvah ne vé, ali bi ga ubogal ali mu nasproti delal.

Tretja vrsta „liberalcev“ so lahkoživci. Oni o verskih rečeh ne preiščujejo, ker so zaljubljeni le v ta svet in njegove veselice. V cerkev še hodijo zavolj sosedov, dokler je še taka navada, sicer pa je njih molitev silno mlačna, ali pa še zunaj pod zvonikom postajajo in se med seboj o praznih rečeh pogovarjajo in smejiyo. Glavna stvar je posvetna ljubezen in pijača in ples in razveseljevanje noč in dan, v petek in svetek. Vere ravno ne zametujejo, pa oni pravijo, da „duhovnik mora tako govoriti, ker je to njegova služba“. Obetajo tudi, da se bodo poboljšali — na stare dni. Te vrste „liberalci“ so še najmenj nevarni, ker jim pri njih veselem življenju kmalu denarja zmanjka, in kedar so svoje premoženje zapravili, tudi pri sosedih nemajo veljave. Dokler imajo volilno pravico, jim je tista rada na prodaj za pijačo ali kako drugo dobro reč.

To so trije nekoliko različni, strupeni cveti; prihajajo pa vsi iz ene korenice, iz brezverskega liberalizma. Oni so tri hude rane na telesu slovenskega rodu na Koroškem. Dokler se ta rana ne zaceli, je vsak napredek nemogoč. Ravno zdaj je deželni šolski svet v treh krajih določil, da se ima napraviti po ena slovenska in ena nemška šola, in da je starišem na prosto voljo dano, v katero šolo da hočejo svoje otroke zapisati. Rodoljubi pa nam pišejo, da je ljudstvo večidel omah-

Molzna krava.

(Dalje.)

„Kako je z enoletnimi teličicami,“ vpraša oče Dolinar.

„Do dovršenega osmega meseca moramo teličice dobro in tečno krmiti. Kasneje pa jim dajemo poparjene in ukisane klaje, repe, korenja itd. V drugem letu začne govedo zobe metati. Tedaj doteka h glavi mnogo krvi; v tem času je podvrženo govedu mnogim vnetljivim boleznim. Radi tega mu ne smemo dajati pretečne klaje (premnogo žita in otrobov), ker to pospešuje naval krvi h glavi ter napravlja bolezni. S tem pa ne trdim, da naj mlada goveda stradajo, kar bi bilo sevda napačno. Posebno junčki naj se krmijo prilično dobro, da se morejo dovoljno razvijati. A za teličice, bodoče molzne krave, znana je izjema. Enoletno telico pretečno hraniti je gola potrata. Taka živalica postane sicer lepo okrogla in debela, ali za mleko ne bo nič kaj prida. Ako si hočemo odrediti dobre mlekarice, moramo privajati teličice že v devetem mesecu manj ovsa in otrobov, ali več slame, sena, korenstva, poparjene krme itd. Tako krmljenje učinja namreč, da se začne dobro razvijati mlečne žile in vime ter da se želodec raztegne. To pa je pglavitni pogoj, ako hočemo vzrediti dobre mlekarice. Telice puščamo po leti na pašo, kar najbolj ugaja zdravju in s tem se tudi pospešuje bodoča mlečnost.“

„Telic ni smeti prezgodaj pripuščati; navadno so še le s poldrugim letom za pleme zrele. Le

posebno dobro razvite in popolnoma dorasle telice smemo voditi, ko so dovršile štirinajst mesecev; take obetajo postati kasneje izvrstne mlekarice, kar mi je osobito poudarjati za naše kraje, kjer se mleko lahko v denar spravi. Da se ne pokaže prezgodaj plemenska želja, naj se ne držé moške in ženske živali skupaj. Nekterim telicam začne kapti mleko iz vimena že pred porodom; izkušeni živinorejci zatrjujejo, da je to slabo znamenje za prihodnjo mlečnost. Če je le mogoče, je treba na to gledati, da stori telica ob sveži klaji, kajti omenjena krma upliva kaj blagodejno na razvijanje vimena, torej tudi na množino mleka. Brejo telico je treba tečno krmiti; preslaba klaja pomanjša kolikost mleka celó v poznejši dobi. Prvo tele, katero je porodila telica, naj se pusti pod vimenom, ko bi bilo sicer tudi napajanje z mlekom (a ne sesanje) običajno. Sesanje upliva namreč jako blagodejno na razvijanje vimena in na obilnejšo mlečnost. Ko bi tele ne moglo vsega posesati, naj se mlada krava po sesanju čisto izmolze; ako zaostaja mleko v vimenu, pokaže se oni organi, ki ga napravlja. Če se telica po prvem teletu čisto ne izmolzuje, ne bo postala dobra mlekarica. To naj si gospodinje prav dobro zapomnijo. Že v prvi mladosti moramo navaditi tele, da se ne plaši človeka in da se mu pusti prijeti. Zatorej je gladimo često z roko po koži; ko se temu ne ustavlja, primemo je tudi za vimice. Da se teličica temu ne protivi, treba jo je nagovoriti z lepo besedo, ter ji ponuditi košček kruha, malo soli itd. Po odstavi teleta je treba potrpežljivosti in izkušnje. Prehitra in prenapla dekla naj ne molze mladih krav, kajti one zadržujejo mleko, kar se more zaprečiti

le s prijaznim in pohlevnim ravnanjem. Pretepanje in suvanje telico tako pokvari, da se ne dá kasneje nikoli rada molziti in da mleko vedno zadržuje.“

„Hvala vam presrčna,“ rečejo g. župnik. „Zdaj pa je že tudi čas, da odrinemo.“

„Pa še nekaj“, oglasijo se gospod kaplan Tomaž. „V nedeljo imamo shod podružnice sv. Cirila in Metoda. Jako dobro bi bilo, da bi govoril gospod Dolinar o živinoreji.“

„Pa res“; zadoni kakor iz enega grla. „Dobro. Ker je to splošna želja, govoril bom,“ pravi živinozdravnik.

Drugi dan je obiskal Francé svojega strica Petra.

„Si vendar prišel; hvala ti, hvala! ako Bog dá. Močno si me razveselil, ker nisi premoški, ako Bog dá.“

Pogovor je nanesel, da sta se začela razgovarjati o molznih kravah. (Dalje sledi.)

Smešničar.

Mož in žena sta se na cesti stepla in peljali so ju pred sodnika. Ta ju je tako nagovoril: „Ali vaju ni sram, da se na cesti tepeta? Pošteni ljudje delajo kaj tacega doma v hiši.“

Upnik: „Prosim, gospod, da bi mi že enkrat plačali, kar ste mi dolžni.“

Dolžnik: „Pustite me pri miru, Vi nesramni človek! Ali mislite, da sem samo Vam dolžen?“

ljivo, da duhovnikov več ne poslušajo, ampak rajši nemške učitelje, in da se je bati, da se bo večina otrok upisala v nemške šole.

Kaj nam je pri tem žalostnem pogledu storiti? Ali hočemo obupati? Nikar! Treba je ljudstvo izrežati in izgajati k veri, poštenosti in značajnosti. Skrbimo pred vsem za dobro versko podlago, na ta vogelni kamen se poštenje in značajnost in mož-beseda lahko postavi. Pomagaj Bog!

Dopisi prijateljev.

Iz Celovca. (V slovo č. g. Mihlnu.) Maloštevni krog Celovških rodoljubov je zgubil delavnega uda iz svoje srede: zapustil nas je č. g. Franc Mihl, slovenski pridigar in nunski spovednik, ki je imenovan za župnika v Št. Lipšu v Podjurski dolini. Zavolj svoje prijaznosti je bil g. Mihl priljubljena oseba v vseh slovenskih krogih, posebna čast in hvala pa mu gre zato, da se nikoli ni branil narodnega dela, zlasti se je žrtvoval pri posojilnici, ki daje zavolj obširnega delokroga mnogo pisarij. Srčna mu zahvala za ves trud in vse delo, ki ga je opravljal „za Božji lon“. Ako bomo mi g. Mihlna težko pogrešali, tembolj bodo pa v Št. Lipšu veseli, kjer so že dolgo čakali na lastnega župnika. V tem kraju je za Božjo čast in svoj narod vnet in delaven dušni pastir tudi močno potreben.

Iz Domačal. (Vesela slovesnost.) Srečna, vesela in ponosna je domačalska fara, ker je letos doživela čast, da je poslala dva vrla sina v vinograd Gospodov. Dne 7. avgusta t. l. daroval je novomašnik č. g. Anton Sturm Bogu svojo prvo sveto mašo, dne 25. septembra pa je slavil isto slavnost č. g. o. Dionizij Spitzer iz reda sv. Frančiška. Oba gospoda novomašnika sta vsa goreča za svoj vzvišeni in sveti poklic, ob enem pa tudi vrla in navdušena Slovenca. Pričakovati smemo torej od njiju, da bosta z veliko gorečnostjo in s pravim mladeniškim ognjem služila Bogu in domovini. Pri novi maši č. g. Spitzerja je govoril novomašnikov prijatelj, podmeljski gospod kaplan iz goriške škofije, jako lepo in navdušeno. Po cerkvenem opravilu pa je bil jako slovesen obed pri Schöffmanu na Klečah, ki je imel po vsem pravi slovenski obraz. Vsem udeležencem bo slavnostni dan ostal v lepem spominu.

Iz Apač. (Občini zbor podružnice sv. Cirila in Metoda), ki se je tukaj vršil dne 18. septembra t. l. v Jakopičevi gostilni, bil je jako dobro obiskan ter se je ves spored izvršil gladko in v splošno zadovoljnost vseh navzočih. Prvi govornik, Smarješki župnik, č. g. Anton Šercer razlagali so v lepih besedah in temeljito, da so krščanski stariši po volji Božji najprej dolžni svoje otroke poučiti in izrediti na podlagi svoje sv. vere in svoje narodnosti. Kar pa roditelji pri izreji svojih otrok storiti ne morejo ali k temu nimajo časa, je v drugi vrsti dolžnost duhovnika to nadaljevati in dopolniti v šoli ali pri kakih drugi priložnosti. — Drugi govornik, posestnik iz Glinjske fare, gosp. Miha Zablachan, nam je lepo pojasnil, kako sta sv. brata Ciril in Metod nam Slovanom prinesla dva bisera, namreč sv. vero in narodno omiko. Neizrečeno veliko in plodonosno sta naša blagovestnika delala za svoje slovenske brate, zaradi tega pa tudi mnogo pretrpela. Po izgledu naših apostolov sv. Cirila in Metoda naj bi tudi mi kaj odločnega storili in živeli v sv. veri za svoj mili narod slovenski. — Tretji govornik, komendant Reberški, č. g. Matevž Šervicelj, so v svojem vrlim govoru izvrstno dokazali po znani priliki od „trte in mladike“ potrebnost krščanske vere za srečen obstanek človeškega zaroda. Kakor mladika le tedaj, ko je zedinjena s trto in od nje dobiva potreben sok za svoj živež, vspeva in obrodi dober sad, tako tudi kristjan, združen s Kristusom in njegovo milostjo, obrodi taka dela, da je po njih ljub Bogu in vsem pravičnim ljudem. — Četrti govornik, domači duhoven č. g. župnik Jak. Seebacher, so najprej omenili, da kakor dobra mati rada vidi svoje hčere okoli sebe zbrane ter jih poučuje, tako je glavna Ciril-Metodova družba v Ljubljani kot skrbna mati svoje hčerke — podružnice — dne 28. julija t. l. v Postojno k sebi povabila, da jim je poročala o svojem delovanju ter jim povedala, kako da skrbi za nje. Naj pa tudi nje podružnice, posebno na Koroškem, storijo svojo dolžnost, da slovensko ljudstvo vzbujajo iz narodnega dremanja, in da nabirajo med nami vojščakov za slovensko šolo. Zdaj že priprosti ljudje spoznavajo, da tako, kakor je zdaj v naši šoli, več biti ne more. Duša slovenskega otroka se mora v šoli vaditi, da prav razumé, kar kdo pove ali razloži. Če učitelj slovenskemu otroku kaj po nemško razlaga, ta potem ne more vedeti, kaj mu pravi, ker ga ne zastopi. Ako se kateremu očetu prav zdi, da se njegov otrok v šoli poučuje v njemu nerazumljivem jeziku, tak sploh nima pravega razuma, kako se more poučevati, da se doseže kaj uspeha. — Navzoči so vse govore vestno poslušali ter bili z njimi

vidno zadovoljni. Po zborovanju pričelo se je prosto razveseljevanje, pri katerem so se vršile še razne napitnice in so vrli pevci kaj krepko prepevali razne domače slovenske pesmice.

Žal mi je, da Vam moram, če hočem biti odkritosrčen, naznaniti, da se naši podružnici od raznih strani s tako silo nasprotuje, da se je bati za nje obstanek. Ne toliko tuji, nego le domači nasprotniki si veliko prizadevajo, naši podružnici tla izpodrinuti. Oni navadno kvasajo: „Mi in naši otroci smo ja takó verni in smo tudi Slovenci, zakaj bi še denarje za našo vero in slovensko špraho (sic) v druge kraje pošiljali.“ Drugi zopet pravijo: „Tako vem, kaj nam bodo duhovni gospodje povedali, zato ne pojdem k zborovanju podružnice, zadostuje naj, da le za njo plačam.“ Navzlic temu pa hočejo ti možaki še zvonec nositi in kamor pridejo, hočejo veljati za vnete Slovence. Saj jih poslušajo celó nekteri, ki rekajo: „No, jaz plačam za podružnico sv. Cirila in Metoda le zaradi tega, da duhovna ne razžalim.“ S plačilom je v naši župniji v resnici še 12 letnikov ostalo podružnici zvestih, ali zadnjega zborovanja se je pa udeležilo vsih Apačanov le samo sedem. Ko bi naši sosedi in vrli farmani iz Smarjete ne kazali več ljubezni do naše podružnice in slovenske stvari sploh, potem bi pri nas žalostno izgledalo. Od kod pa izvira to nezaupanje Apaških župljanov do dušnih pastirjev svojih? Od tod, ker pri nas že večidel ljudstvo svojega svečenika ne ceni več kot svojega odkritosrčnega svetovalca, ampak ga ima le za revnega služabnika sedanje državne vlade in še drugih nam Slovincem nasprotnih gospósk. Pa tudi naši Nemci in nemškutarji spodkopavajo le preradi povsod in pri vsaki priložnosti tla naši duhovščini vse zavoljo tega, ker ona ljubi svoj narod in noče postati slepo orodje sebičnim tujcem.

Na koncu mojega dopisa naj še omenim, da je odbor naše podružnice sklenil in odposlal naslednjo izjavo: „Podružnica za Apače in okolico obžaluje in obsoja vsako rušenje prepotrebne nam družbe sv. Cirila in Metoda in nepremišljeno postopanje proti uzornemu narodnjaku gospodu Luki Svetecu, naj se to zgodi bodi si od ktere koli strani. Kakor je bil prečastiti g. Luka Svetec vedno neustrašeni in vstrajni boritelj za pravice svojih rojakov, tako še v svoji sivi starosti neutrudno deluje za blagor in krščanski napredek Ciril-Metodove družbe. Kot pravi ter vzgledni poštenjak, brani in goji g. Luka Svetec ono neumrljivo narodno edinost, katero je poklonil človeškemu rodu Bog sam. Zato naj ga Premilostljivi ohrani slovenskemu narodu še mnogaja leta!“

Iz Podjunske doline. (Najnovejši odloki zastrana naših šol in naše ljudstvo.) Naša deželna šolska oblast je začela šolske prošnje tako reševati, da ustanovlja povsodi, kjer je občina za slovensko šolo prosila, po dve šoli, eno slovensko in eno nemško, da je ljudstvu na prosto voljo dano, izbrati si katero šolo da hoče. Tako se je do zdaj odločilo za Žabnice, Globasnico in Šmihel. Vi ste ta ukrep pozdravili z uzklikom „vendar enkrat!“, kakor bi bil za nas vesel; meni se pa zdi, da bi morali reči: „spet en korak nazaj!“ Naši ljudje so omahljivci in še na najboljšega se ne moreš zanesti. Nasprotniki imajo na svoji strani učitelje in vse cesarske služabnike od najvišega do najnižega, pa celo trumo fužinarjev, graščakov, gozdarjev in drugih nasprotnikov slovensčine. Vsi ti bodo na vso moč pritiskali in ljudem prigovarjali, naj zapišejo svoje otroke v nemško šolo. Slovenskih rodoljubov je pa le malo, in tako se je bati, da bomo mi na sramoti ostali, in se bodo napolnile nemške šole, naše pa prazne ostale.

Opomba uredništva. Zdi se nam, da Vi vendar le prečno vidite. V vseh treh imenovanih občinah so se za slovensko šolo podpisali občinski odborniki in šolski svetovalci. Mi mislimo, da so ti možje vendar vedeli, kaj so podpisali in da ne bodo svojih otrok v staro šolo poslali, če so prosili za novo, slovensko, ktera se jim zdaj ponuja. Tega pa tudi ne moremo verjeti, da bi občinski odborniki in šolski svetovalci v svojem kraju in med svojimi sosedi ne imeli nobene veljave, sicer ni razumljivo, kako da so bili izvoljeni, saj povsodi volijo le take ljudi, katerim največ zaupajo. Ako tedaj odborniki in svetovalci kot moč je pri svoji besedi ostanejo in svojim sosedom svetujejo, naj dajo otroke v slovensko šolo, mislimo, da jih bodo sosede tudi ubogali. Izgovor, da so stare (dosedanje) šole potrebne zavolj nemščine, nič ne velja, ker mnogi kmetje v okolici Pliberka, Velikovca in Celovca, čeravno imajo doma svoje nemške šole, vendar otroke rajši v mestne šole pošiljajo, da bi se tem boljše nemški naučili. Iz tega vendar sledi, da se otroci v domači nemški šoli ne naučijo dovolj nemščine, ker nemajo družine nemških otrok, kakor v mestu; ampak povsod le slovensko govoriti slišijo. Če je pa taka, potem so nemške šole med tridimi Slovenci za nič. Če se pa na kmečkih šolah otroci ne naučijo nemščine, potem je bolje, da se vsaj v svoji materni besedi dobro izučijo, zato naj si stariši v Globasnici, Šmihelu in Žabnicah rajši izberejo slovensko šolo. Čudno bi se nam zdelo, ako bi ljudem tudi to ne šlo v glavo! Zato prosimo rodoljube, naj v tem resnem trenutku storijo svojo domovinsko dolžnost, naj ne obupujejo, temveč srčno stopijo med ljudstvo ter mu stvar razložijo. — Mi ne grajamo, ampak hvalimo občine, ki so se, ali se bojo do ministerstva pritožile tudi zoper te najnovejše odloke. Če so se pa pritožbe odposlale, kaj moremo še več storiti? Dokler ministerstvo pritožb ne reši, bo šolska oblast vendar izvršila, kar je sklenila, in ustanovila v imenovanih krajih po dve šoli. Ako mi roke križem držimo in na to

čakamo, kaj bo ministerstvo odgovorilo, bodo med tem časom nasprotniki vse stariše pregovorili, da otroke upišejo v nemško šolo, in s tem dobijo nasprotniki hudo orožje zoper nas v roke, ki jim bo gotovo ob svojem času dobro služilo, naj že ministerstvo razsodi, kakor si bodi. Po vseh listih bodo trobili, da imajo slovensko ljudstvo zastran šole na svoji strani in to bodo lahko tudi dokazali, ako se mi ne ganemo in dopustimo, da nam vse ljudi na svojo stran zvabijo. Takemu kriku se tudi vlada ne bo dolgo ustavljala. Toraj nam za zdaj družega ne preostaja, kakor delati in zopet delati!

Deželni zbor koroški.

10. seja. Račun o zemljiški odvezi se potrdi. — Sklene se, novim posojilnicam po načrtu Reiffenisen dovoliti po 300 gld. podpore in do 500 gld. posojila za 3½% obresti.

11. seja. Prošnji dijaškega bolniškega društva in Elizabetinskega društva za podporo se odbijete. — Deželnemu odboru se naroči, na to delati, da vojaška uprava mestu Celovcu več plača za umeščenje vojakov. — Občini Oybrec se dovoli za neko občinsko cesto 150 gld. podpore. — Daljši razgovor se vname v predlogu, da mora tudi dežela nekaj dati za topničarsko kosarno, katero bo Celovsko mesto zidalo. Predlog se slednjič sprejme. — Za cesto iz Pokič do Ziljskega mosta v občini Bekštanj se dovoli za prvokrat 150, potem pa vsako leto 45 gld.

12. seja. Občini Črni se dovoli pobirati po 6 gld. doklade od hektolitra žganja. — Računi o Ziljski uravnavi se potrdijo. — Prošnja učiteljev v Bleibergu za višo plačo se odbije. — Zastran uravnave Bele bo deželni odbor še stvar preiskal. — Šoli za gluhoneme se dovoli 1200 gld. v ta namen, da si poišče učiteljsko moč, ki mora pa obljubiti, da 10 let v deželi ostane. — Občini Puh se dovoli 500 gld. za zidanje šolske hiše. — Daljši razgovor se vname zastran priprav zoper kolero. V tem sta si nasprotovale dr. Prettner in deželni predsednik. — Prošnja za podporo za cesto k Blaskemu jezeru se odbije. — Sprejme se predlog, vlado prositi, da zmanjša koleke pri dolžnih pisnih in davke posojilnic po načrtu Reiffenisen.

13. seja. Hillinger poroča o ravnanju Gline; dr. Luggin pa o ravnanju Zile. Eggerjevemu učiteljskemu semenišču se dovoli 300, koroškemu zgodovinskemu društvu pa 500 gld. podpore. — Več poslancev se pritoži, da je bil deželni zbor prezgodaj sklican. Deželni predsednik odgovarja, da ni bilo drugače mogoče. — Deželni proračun kaže sledeče številke: za šolo se bo potrebovalo 495.242 gld., za deželno kulturo (ceste, ravnanje rek itd.) 243.498 gld., za dobrodelnost in zdravstvene namene 202.083 gld., za upravo (deželne uradnice) 58.078, za javno varnost (žandarje) 49.435 gld., za deželni zbor in odbor 11.829 gld., za priprege 7666 gld., za manjše reči 2552 gld. Ta račun se potrdi.

14. (zadnja) seja. Iz Strutzmanove ustanove se dovoli 5000 gld. za ravnanje Gline. — Zastran nove deželne bolnišnice se vname daljši razgovor. Stavba bo stala 600.000 do 700.000 gld. Odsekova manjšina predlaga, naj se še ne zida brž, ampak naj se načrti preuredijo, ker so pomanjkljivi. Ta predlog se z večino sprejme. Tudi slovenska poslanca sta zanj glasovala. — Razkrojitev občine Zgornja Bela se dovoli. — Kirschnerjev predlog o premembi volilnega reda se izroči deželnemu odboru. — Potem se zbor zaključí.

Glasovi nasprotnikov.

Na Suhi se je obesil učitelj Ludovik Vagaja, ker je zgubil pravdo zoper župnika čast. g. Mat. Randl-na in je, kakor trdi „Deutsche Allgemeine Zeitung“, vsled tega na umu obolel. Beljaška „D. A. Z.“ v svoji predrznosti stvar tako zavija, kakor bi bil učitelj žrtva nestrpnosti župnikove. Mi smo pa zvedeli, da je rajni učitelj v krčmi Boga preklinjal in spodkopaval kredit slovenske posojilnice na Suhi ter pravil, da si bo pri njej le župnik svoje žepe polnil, kmetje bodo pa škodo imeli. Na kaj takega župnik ni smel molčati in je bil prisiljen tožiti. Ako je učitelj to pravdo zgubil, kdo mu more pomagati?

Slovenska šola v Žabnicah.

Neki dopisnik preliva v „Fr. Stimmen“ št. 118. grenke solze zavolj slovenske šole, ki se ima v Žabnicah napraviti po ukrepu deželnega šolskega sveta. To mu je goli panslavizem! Boji se, da bodo Žabničani vsi od lakote konec vzeli, če ne bodo nemško znali. — ob enem pa sam pravi, da hodijo hoste sekati na Ogersko in v Galicijo, kjer se ne govori nemško, kolikor nam je znano. Tudi se nam zdi, da takega neboden ne praša, ko ga v službo jemlje, koliko jezikov da zna, ampak če ima močno roko in ojstro sekuro. Uboga nemškutarstva reva pravi, da je nemščina najboljši pomoček, da se kruh zasluži. Zakaj pa potem od nemške strani toliko beračev k nam Slovincem

prihaja? Dobro znajo nemško in morajo vendar kruha prositi, kako pa je to, ljubi dopisunček? Nazadnje pravi, da so Žabničane s slovensko šolo od zadaj napadli. Kdo pa? Občinski odbor je v očitni seji sklenil prositi za slovensko šolo, ali se pravi to „od zadaj napadati“. Revče se tolaži, da se bo večina otrok upisala v nemško šolo. Bomo videli!

Politični pregled.

V Pešti zborujejo delegacije. — Deželni zbori so že spet zaključeni. O njih letošnjih sklepovih ni nič posebnega poročati. Največ političnega vetra se je še v Pragi delalo, kjer so Mladočehi predložili adresu na cesarja, v kateri zahtevajo, naj se ponovijo pravice češkega kraljestva. Staročehi in graščaki pa te adrese niso hoteli podpisati, češ, da sedanji trenotek ni ugoden za to važno zadevo. To je gola resnica; adresa, če tudi od vseh čeških strank podpisana, bi bila v tem političnem vremenu, kakor ga imamo zdaj, več škodovala, nego koristila. Podpisana pa samo od Mladočehov, ostane brez vse veljave. — Bolj moška je bila misel moravskih Čehov, sklicati shod vseh čeških poslancev iz Češke, Moravske in Šlezije. Veliko je upanja, da se ta misel uresniči. Dal Bog, da se češki poslanci porazumejo in dogovorijo o svojem nadaljnjem skupnem postopanju. Le v slogi zamorejo kaj doseči, v edinosti sami med seboj in s poslanci drugih narodov, ki težijo po ravnopravnosti ali jo vsaj odobravajo. — Za nas Slovence je vesela novica, da pojde v pokoj vitez Waser, predsednik Graške nadsodnije.

Krvava bitka je bila med Francozi in divjimi Dahomejci v Afriki. Dahomejci so bili tepeni in so izgubili okoli 1000 mrtvih in ranjenih. Francozi so na bojišču potem pobirali puške mrtvih sovražnikov in se prepričali, da so bile na Nemškem izdelane. To bo sovraštvo med Nemci in Francozi še bolj razgorelo. Dosti grdo je za Nemce, da še divjake hujšajo zoper Francoze in jih z orožjem zakladajo! — Nova Angleška vlada je spoznala, da se Angleži v Ugandi (v Afriki) niso posebno lepo obnašali, ko so napadli katoličane in pregnali katoliško mislečega kralja ter ga nadomestili z mohamedanskim Arabcem. Zdaj hoče angleška vlada svoje vojake iz dežele potegniti in jo prepustiti francoskim misijonarjem. V tem oziru se zdaj vrše dogovori med Londonom in Parizom. Kot katoličani moramo pač želeči, da se v tej zadevi spolni želja francoske vlade, ki v Afriki katoliške misijone podpira.

Gospodarske stvari.

Reja goveje živine za plemo.

(Govor gosp. pristava V. Rohrmanna iz Grma pri Novem mestu na shodu katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem na Golšovem dne 28. avgusta t. l.) (Dalje.)

Kakor je skrbeti, da se zboljša reja živine z dobrimi biki, ravno tako je obračati vso skrb na to, da rabimo za plemo le dobre in popolnoma zdrave krave. Le od dobrih krav se je nadejati dobrih telet, in le zdrave krave so dobre za užitek.

Ktere krave so dobre za plemo, to se ravna po tem, ali si hočemo prirediti dobre molznice ali dobre voli ali pa morda živali, ki se bodo hitro redile za mesarja. Če si hočemo izrediti dobro molzno goved, toraj krave, ki bodo veliko molzle, potem ne smemo biti preostri, kedar sodimo vnanjo postavo krave. Tukaj ne smemo tolikanj gledati na majhne pomanjkljivosti života, da je le žival v celem primerno ustvarjena. Glavna reč je, da je mlečna posoda t. j. vime dobro razvito in žlezato, da je koža mehka in tanka, da so rogovi tanki, dlaka pa svetla in gladka.

Če hočemo pa izrejati dobre voli, potem moramo gledati na pravo plemo, na lepo ustvarjeno glavo in pravilno izraščene rogove, na globoke in široke prsi, nadalje na to, da so krave bolj povitega života, ravnega hrbta, ravnih nog in dobre hoje. Posebno je gledati pri plemenski kravi, da je zadnji del života dobro razvit, da je križ širok, in da se križ navzad le malo zožuje. Krave, ki so ozkega in močno podrtga križa, po navadi težko porodé.

Pri porabi krav za plemo, moramo v čišlih imeti, da jih vodimo k tistemu biku, kateri se jim najbolj prilaga, toliko gledé vnanje postave, kolikor gledé dobrih lastnostij za užitek. Popolnoma napačno pa ravnajo gospodarji, če vodijo svoje krave k takemu biku, od kterege je manj plačati. Taka varčnost ni na pravem mestu; res, da si morda prihranijo s tem kako desetico, a pomisliti je, da dobimo po malovrednih in neprimernih bikih teleta, pri katerih smo si za desetake na škodi.

V drugo pa mi je pri tej priliki na srce polagati, da ne rabimo telic prezgodaj za

pleme. Premlada telica je še premalo razvita, in če jo v tej dobi pripustimo, jo v rasti zatremo. Take živali ostanajo majhne. In da ne priporočajo pridržati za rejo telet od prvesnic, to prihaja od tod, ker so teleta preslabotna. Če redimo živino v ta namen, da si priredimo doma dobre živali za plemo, ali smo si potem na boljšem, če moramo prodati teleta mesarju, ker so preslaba za rejo, toraj iz vzroka, kterege smo sami zakrivali? Če pa vodimo dovolj razvite in dorastle živali po plemenu, potem so tudi prva teleta že pri porodu dovolj močna, da se jih splača rediti. Ali bi ne bilo toraj veliko boljše počakati še nekaj časa, da so telice dovolj doraščene? Saj do 1½ leta čakati je tedaj tudi pri telicah, da so godne za plemo.

Nekteri pač menijo, da so zgodaj pripuščene telice potem boljše molznice. To pa ni povsem istina. Skušnje nas učé, da se take živali pozneje veliko hitreje izmolzejo, t. j. da izgubé prej mleka, kakor pa živali, ktere smo vodili v pravi starosti po plemenu.

Z brejimi kravami moramo skrbno ravnati, posebno v drugi polovici brejosti. Pokladati moramo zadosti tečne, zdrave in lahko prebavljive krme. Napačno je, če jim dajemo toliko krme, da se začnejo živali debeliti; debele krave težko porodé in dajejo slabotna teleta. Tudi to ni prav, če pokladamo veliko, toda premalo tečne krme, s katero se le vamp nabaše, tako da živali komaj dihaajo in se slabo redé. Zelo škodljivo je tudi, če dobiva krava premalo krme, kar opazujemo zlasti v krajih, kjer krme primanjkuje; pomisliti moramo, da je za časa brejosti život krave pristne jasli za mladiča. Pri krmi je gledati tudi na to, da se nahaja v njej zadosti redilnih solij, posebno fosforovokislega apna, ker se iz njega napravijo kosti pri teletu. Če tedaj v krmi primanjkuje apna, potem se porabijo za razvoj teleta kravje kosti; kosti se nekako izpijejo, postanejo krhke in se rade zlomijo. To bolezen imenujemo kostolomnico, ter jo opazimo malo časa pred porodom ali pa po porodu na tem, da krava obleži in ne more vstati. Taka nesreča se največkrat prigodi v krajih, kjer so močvirni travniki in pašniki, in koder rastejo le kisle trave. Sploh pa vsaka slaba in premalo tečna krma in pomanjkanje dobre vode povzroči to bolezen. Če se hočemo varovati te bolezni, pokladati je brejim živalim dobre in tečne krme, detelje, ali poleg slabe krme pšeničnih otrobov ali kaj drugega tečnega. (Dalje sledi.)

Novičar.

Na Koroškem. Svitli cesar so dali za pogorelce v Št. Lenartu 1000 gld., za one v Megvarjah pri Vratih pa 600 gld. — Pri zadnjem shodu županov Velikovškega okraja se je na predlog Prevaljskega župana Mayerja sklenilo, vlado prositi, da bi dovolila mrličje zažigati, kedar bi prišla kolera, češ, da bi se potem bolezen menj širila. Čudimo se, kako so mogli župani takemu nasvetu pritrčiti. Zažiganje mrličev je bila poganska (hajdovska) šega. Naši pobožni Slovenci v to norčijo že ne bodo privolili. Morda se v Prevaljah bojijo, da bodo fužine prenehale in da bodo potem namesto železa mrličje cvrli v svojih plavžih. Iz te moke ne bo kruha! — Pogorel je Herman v Klančah pri Galiciji. — Dva potepuha sta blizo Celovca napadla neko kmetsko žensko in jej vzela 6 gld. denarja. — Pogorel je Ferčnik v Metlovem. — Razpisane so učiteljske službe v Lipi, Gozdanjah, Št. Jakobu in pri Devici Mariji na Zili. Znanje slovenščine se tirja samo za Št. Jakob! — Umril je v Celovcu državni pravdnik dr. K. Sulzer, ljubeznjiv in občespoštovan mož. — Iz Celovškega kanala so spet nekega utopljenca potegnili. — Razpisana je učiteljska služba v Melbičah. — Pogorel je Modre v Krčanjah.

Na Kranjskem. V Ljubljani se je toliko dečkov oglasilo za prvi razred latinskih šol, da niso hoteli vseh sprejeti. To je spet nova krivica za Slovence; če je v Ljubljani dovolj študentov, jih imamo pa mi Korošci premalo. — V kranjskem deželnem zboru je bilo letos dovolj prepira. Pa tudi za slovenske pravice so se poslanci oglašali, med drugim za to, naj se pri uradnih napravijo tudi slovenski napisi. — Odprlo se je v Ljubljani novo gledališče. Za lože se je prilicitalo 13.129 gld. — Trebanjska dekanija se bo v dve razkrojila, v Žužemberku se ustanovi nova dekanija. — Zvonar Samassa je dal 1000 frankov za sv. Očeta. — V Ligojni pri Vrhniku so dobili nov križev pot. — Po Dolenjskem razsaja griža.

Na Štajerskem. Pri občinskih volitvah v Slatinu so letos v prvič zmagali Slovenci. — V Mariboru je te dni družba vednega češčenja na ogled postavila cerkveno opravo, ki se bo letos razdelila revnim cerkvam. — Velik strah je na Štajerskem pred laškimi vinom. Mnogi pa pravijo, da laško vino nema pravega okusa, in da bodo vinski trgovci še radi štajerca kupovali, da ga lahu primešajo.

Zato se vinogradnikom svetuje, naj se ne dajo ostrašiti in naj svojega vina ne dajo preveč dober kup.

Na Primorskem. Na Greti pri Trstu se je ustanovil nov otroški vrt s slovenskim učnim jezikom. — V Tržaškem mestnem zboru je bil govor o slovenski mestni šoli, ki bi se imela napraviti. Slovenec Nabergoj se je živo potegnil za to, pa laška večina se brani slovenske šole. Radovedni smo, kaj bo zdaj vlada naredila. — Štiri mlade ljudi so v Trstu zaprli, ker so delali in metali petarde. — V Tolminu so imeli zlato mašo č. g. K. Pencin, ki so samo v Tolminu službovali 46 let.

Po drugih deželah. V Lurdu, sloveči Božji poti na Francoskem, se je tudi letos veliko čudežev zgodilo. — Slavni župnik Kneipp pride ta mesec v Pešto in bo tam govoril. — Potopila se je avstrijska ladija „Thebe“. Ljudi je rešil nek grški parnik. — Na Kitajskem je čez breg stopila „rumena reka“. — Kolera razsaja v Budimpešti.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Fari sta dobila: č. g. Franc Kolarič, župnik v Vetrinju, faro v Porečah, in Jern. Kraimer, župnik v Prebljah, faro Glodnico. — Premeščeni so č. g. provizorji: Franc Šilhavy iz Trebnega v Št. Rupert pri Beljaku, Franc Vaha iz Glodnice v Nemški Grebinj in Franc Buben iz Nemškega Grebinja v Preblje. — Č. g. dr. Amschl, katehet v Sarajevu, se je vrnil v Krško škofijo in bode oskrboval faro Vetrinj. — Č. g. A. Prosen gre iz Trga za kaplana k zv. Hemi; č. g. kaplan Jož. Sedlaček iz Motnice za provizorja v Oberhof, in na njegovo mesto Jak. Kuneš za kaplana v Motnico.

Družba sv. Mohorja.

Dne 5. t. m. smo pričeli letošnje družbine knjige razpošiljati in prizadevali se bodemo, da se razpošiljatev vrši najhitreje ko mogoče in kolikor nam dosedanje neugodne razmere dopuščajo. Nadejamo se, da bodo v 8—9 tednih imeli že vsi častiti družniki knjige v rokah. Vršila pa se bodo letošnja razpošiljatev po tej-le vrsti: Amerikanci, razni kraji, sekovska, somboteljska, zagrebška, senjska, poreška, krška, ljubljanska, tržaška, goriska, videmska in končno lavantinska škofija. Vse č. g. poverjenike prijazno prosimo, naj blage volje hitro pošljejo po knjige na dotični kolodvor, ko dobijo „avis“ od železniške postaje, da nam od teh ne bodo dohajale mnogobrojne pritožbe in sitna vprašanja, ki nam povzročujejo le mnogo dela in nepotrebnih pisarij. — Pri tej priliki prosimo uljudno tudi vse one čast. gospode poverjenike, ki prejemale knjige v tiskarnici družbe sv. Mohorja v Celovcu, da blagovolijo po tiste takoj poslati, da nam zavoji pridejo prej ko mogoče s pota, ter nam ne zastavljajo pri razpošiljanju knjig vsestransko potrebnega prostora. **Odbor.**

(Dobro in po ceni.) Znani župnik B. Kneipp v Wörishofenu, čigar zdravljenje z vodo se vedno bolj priznava in po svetu razširja, je kakor znano nasprotnik vseh razburjajočih jestvin in pijač, zlasti zametuje kavo, čaj, žgane pijače, tobak itd. Posebno se vojskuje zoper bobovo (prekmorsko) kavo, ker tej strupeni pijači očita, da ona dela otroke in ženske tako slabotne, brezkrvne in bledolične. Kneipp priporoča, naj se bobova kava vsaj za polovico zmeša s sladno kavo, kdor sladne kave noče čisto same uživati. S tem se odstranijo škodljive lastnosti bobove kave. Tovarni Franc Kathreinerjevih dedičev na Dunaju in v Monakovem se je po mnogih poskušnjah posrečilo, da zna iz slada izdelovati prav tečno, lepo in prijetno dišečo kavo, ki redilne snovi še bolje razdeljuje, kakor je to zahteval župnik Kneipp. Zato je župnik Kneipp samo tej tovarni dal pravico, da sme svoj izdelek, ki pomeni velik napredek na polju ljudskega živeža, „v celih zrnih“ prodajati pod imenom Kathreiner-Kneippove sladne kave.

Slovenskim rodoljubom iz dežele in sosednih slovenskih pokrajin, ki dohajajo po opravkih v Celovec, naznanjamo, da se Celovski Slovenci shajajo vsako sredo ob 1/2 8. uri zvečer v gostilnici hotela „zum goldenen Bären“, kjer imajo odmenjeno svojo klubovo sobo števil. 12. v prvem nadstropju na desno. — Slovenski gosti so vsikdar dobro došli!

Loterijske srečke od 1. oktobra.

Linc 76 82 29 64 26

Trst 45 27 63 65 24

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pisemenih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

Učenec,

ki je dovršil najmanj prvi razred latinske šole ali realke z dobrim uspehom, priden in poštenega značaja, popolnoma zmožen slovenskega in nemškega jezika, vsprejme se takoj v **tiskarno družbo sv. Mohorja**. Natanjčnejši pogoji izvedó se pri upravnistvu družbine tiskarne v Celovcu.

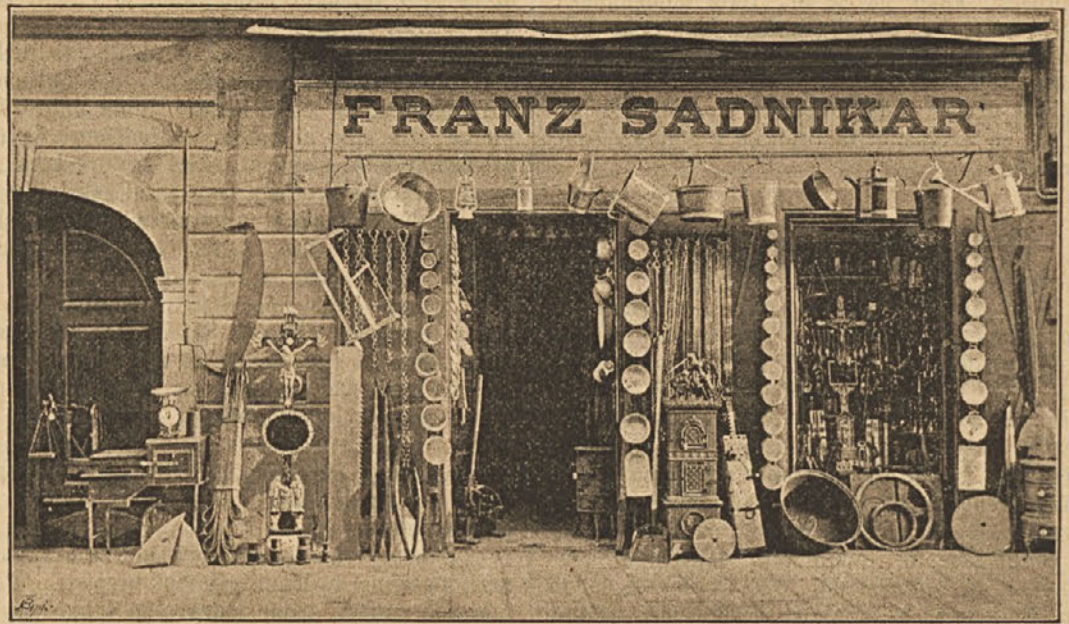
Kdor si hoče napraviti dobro kavo,
naj si kupi pristne

Ölzove kave

Ölzova kava
je najboljša in najčistejša primesa za kavo.

Ölzova kava
nema v sebi ne hrušk, ne pese, ne sirupa.

Dobi se v vseh prodajalnicah za tržaško blago.

Udano podpisani se vsem svojim dosedanjim naročnikom in kupovalcem uljudno zahvaljuje za doslej izkazano mu zaupanje ter priporoča svojo **veliko zalogo raznovrstne železnine** in vseh v to stroko spadajočih stvari. Prodaja se povsem trpežno in pošteno blago po najnižjih cenah. **Marija-Celjske kotlje** najboljše vrste ima vedno v zalogi.

Z odličnim spoštovanjem

Franc Sadnikar
v Celovcu, Burggasse šte. 7.

Važna

za vsako gospodinjo

je okusna, zdrava in cena

kava,

Tista se lahko pripravi na sledeči način:

Kako se naredi?

Kathreinerjeva sladna kava se zmelje ali stolče in potem se v kropu vsaj 5 minut kuha. Zmleta bobova kava se dene v malenček in se potem počasi nalije s posedkom (Satz, Absud) sladne kave. Tudi se lahko tako napravi, da se sladna kava pet minut kuha in potem od ognja odstavi; potem se primeša zmleta bobova kava, posoda se pokrije in pusti nekaj minut stati, in nazadnje se precedi.

Priporoča se, vzeti pol sladne in pol bobove kave, za bolnike in otroke pa samo sladno.

Sladna kava ne potrebuje nobene primesi od fig ali cikorijske, ker ima sama, če je prav kuhana, lepo zlatorujavo barvo; prijetni ukus pa bi se s to primesjo le pokvaril.

Kathreiner-Kneippova sladna kava se dobi v vseh prodajalnicah za tržaško blago, sladnosti in dišave, pri nakupu pa je treba paziti, da se tista ne kupi nikoli odprta, ampak vedno le v zavojčkih po 1/2 kilo, 200 gramov, 100 gramov z varnostno marko, kakor se tu na strani vidi. Kajti pogosto se ponuja ljudem ponarejeno blago v zelo podobnih zavojčkih: papir, tisk in branje ravno tako, manjka le bodoba čast. gosp. župnika in podpis Franc Kathreinerjevih dedičev. Nihče naj ne govori o Kathreiner-Kneippovi sladni kavi, če ni dobil pristnega (pravega) zavoja z na strani stoječo varnostno marko.

Glavna reč je: prav skuhati!

Izjava.

Tovarna Franc Kathreinerjevih dedičev na Dunaju in v Monakovem izdeluje sladno kavo in jo prodaja v zavojčkih, na katerih se vidi moja podoba.

To se godi z mojim izrečnim dovoljenjem, ker sem se prepričal, da se v tej sladni kavi ne nahaja, kakor v bobovi kavi, škodljivi in strupeni „kafejin“.

Nasprotno pa ima Kathreinerjeva sladna kava to veliko prednost, da se po njej zamore vsak, tudi kdor sladnega okusa ne ljubi, odvaditi sami bobovi kavi in jo nadomestiti z mnogo zdravejšo in tečnejšo pijačo, ktere raba koristi tudi našim kmetovalcem.

V Würshofenu, dne 1. marca 1891.

B. Kneipp l. r.,
katoliški župnik.

Izjava.

Ker mnogo slavni zdravnikov potrjuje, kar je izrekel g. župnik Kneipp, da je namreč živec razburjajoča bobova kava zdravju škodljiva, posebno pri ženskah, otrocih in bolnikih in da je za na živcih loline, krvirevne in bledične pravi strup, zato se priporoča, bobovi kavi primešati sladne kave in jej tako vzeti škodljive lastnosti.

Jaz sem primeril Kathreinerjevo sladno kavo s podobnimi meni znanimi izdelki in se po mojih preiskavah prepričal, da je ta najboljša in da jej prija mesto na mizah bogatih in revnih. Drugi taki izdelki, kar sem jih preiskal, ki niso izdelani po načrtu „Kathreiner“, imajo neprijeten, žarek in zoperno sladčičast okus.

V Landshutu, dne 20. julija 1892.

Dr. H. Willemer,
mestni kemik.

Mlin na prodaj.

Mlin, ki ima dosti naročil ter po leti in zimi stanovito dela na pet tečajev, se dober kup prodá v Kotéh pri St. Jakobu v Rožni dolini. K mlinu spada tudi stanovanje, obstoječe iz treh izb, kuhinje itd. ter ima vrt in travnik. Več pové posestnik Jožef Fugger p. d. Orin v Zlatnah, pošta St. Jakob (St. Jakob, Rosenthal).

Tinktura za želodec,

ktero prireja **GABRIJEL PICCOLI**, lekarnar „pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta, je mehko, učinkujoče, delovanje prebavnih organov urejajoče sredstvo, krepča želodec, ter pospešuje telesno odprtje. — Razpošilja jo izdelovatelj v zaboječih po 12 in več steklenic. Zaboječ z 12 steklenicami velja gld. 1.36, z 55 steklenicami, 5 kilogramov teže, velja gld. 5.26. Poštnino plača naročnik. Po 15 kr. stekleničico razprodajajo lekarne v Celovcu Thurnwald in Egger, v Beljaku dr. Kumpf in Scholz, v Trblžu Siegel.

Isterska vina.

Vsem prijateljem dobre, pristne in močne kapljice priporočam svojo veliko zalogo črnega, rudečega in belega isterskega vina, po sledečih cenah:

Teran črni liter po 18 do 22 kr.
Teran rudeči " " 15 " 18 "
Belo vino " " 15 " 28 "

Za vsa od me poslana vina stojim dober (jamčim), da so čisto natorna, brez vsake primesi ali ponaredb.

IVAN GOSAR

v Pazinu (Pisino, Istrien).

Harmonij,

ki je vreden 35 gld., glasen in lepo doneč, se iz posebnega uzroka zamenja za majhen glasovir. Poudbe naj se obračajo na uredništvo „Mira“.

Moka za živino

po 5 gld. 50 kr., ržene otrobe po 5 gld. 10 kr.

100 kilo prodaja in razpošilja

Leopold Majdič, mlinar v Velikoven.

Kupčevalci (ne agenti),

ki se pečajo ali se hočejo pečati s prodajo

kmetijskih strojev,

naj se oglasijo pri tovarni

IG. HELLER na Dunaju

II. Praterstrasse šte. 78.

Kmetija na prodaj.

Na prodaj je kmetija srednje velikosti na Radišah pri Celovcu šte. 16. Ima 5 oralov lepega gozda, 12 oralov posetve, 2 oralna travnika, nekaj sadja. Tudi ima pravico do skupnega pašnika, ki se bo kmalu razdelil. Je le 5 minut od cerkve. Več pové g. Janez Korpič, župan na Radišah, in pa posestnik Matija Toman, vrtnar pri gosp. Wirthu v Beljaku.

Nov harmonium se dobi za 50 goldinarjev pri **J. Fina**, Podkloštrom (Arnoldstein).